

LAND
TIROL

Beszélgess velem és hallgass meg!

12 útmutató így tudjuk
támogatni gyerekeink
beszédtanulását

Szülőknek szóló füzet

0–5 év

Ungarische Ausgabe

Impresszum

Tulajdonos, szerkesztő, kiadó: Tiroli Tartományi Kormány Hivatala, Az elemi oktatási osztály és a Tiroli Általános Oktatási és Oktatási Igazgatóság

Tartalmi alapok: Elisabeth Allgäuer-Hackl, Gerlinde Sammer, Elizabet Hintner

Szöveg: Elisabeth Allgäuer-Hackl, Lidwina Boso

Szerkesztőség: Eva Grabherr (okay. zusammen leben), Johann Gstir (Tiroli Tartományi Kormány Hivatala, Társadalmi és Munkaügyi Osztály – Sokszínűség szekció), Nicola Köfler (Innsbruck város)

Grafikai tervezés: Birgit Raitmayr | pixlerei.at

Fénykép jóváírása: Land Tirol/Die Fotografen, pexels.com, shutterstock.com

Nyomda: Alpina Druck GmbH, Innsbruck

1. kiadás 2010 | 2. kiadás 2016 | 3. kiadás 2018 | 4. kiadás 2022

© okay. zusammen leben / Bevándorlási és integrációs Projektpont (Verein Aktion Mitarbeit), Dornbirn (Ausztria), 2008. november

A brosúra főbb tartalmainak fejlesztése 2008-ban a „több nyelv. Korai nyelvi fejlesztés és többnyelvűség – kihívás a családok és a korai oktatóintézmények számára” elnevezésű program keretében Vorarlberg tartomány megbízásából valósult meg.

Információk a programról: www.okay-line.at

Információ:

Tiroli Tartományi Kormány Hivatala, Alapfokú Oktatás és Általános Oktatás osztály

Heiliggeiststraße 7–9, 6020 Innsbruck

Tel. +43 (0) 512/508-7742

E-Mail: elementar.bildung@tirol.gv.at

Internet: <https://www.tirol.gv.at/bildung/elementarbildung>

Tiroli Tartományi Kormány Hivatala, Oktatási Osztály

Heiliggeiststraße 7–9, 6020 Innsbruck

Tel. +43 (0) 512/9012-0

E-Mail: office@bildung-tirol.gv.at

Internet: <https://bildung-tirol.gv.at>

Kedves Szülők!

Cornelia Hagele

Eva Pawlata

Milyen izgalmas dolog, amikor a kisgyerekek kimondják az első szavakat, elkezdnek „beszélgetni”, a nyelv segítségével kommunikálni. Az első évek nagy jelentőséggel bírnak az ember képzésére és nyelvi fejlődésére nézve.

A szülők ebben természetesen támogatni akarják gyermekeiket. A „Beszéljess velem és hallgass meg” című kiadvány egy értékes útmutató, melyben számos tippet talál arra vonatkozóan, hogy hogyan tudnak a gyerekek egy, két vagy akár több nyelvet is használni. Hiszen a nyelvtudás képessége döntő fontossággal bír a társadalmi életükben és a későbbi szakmai pályafutásunkat is nagyban megalapozza.

Ha végig kíséri gyermekeit a beszédtanulás útján, azzal Ön is és gyermekei is szórakozva gazdagodnak. Ebben a füzetben a gyermek életkora szerinti bontásban talál ötleteket arra vonatkozóan, hogy hogyan tudja gondosan és figyelmesen segíteni gyermeke nyelvi fejlődését.

Kívánunk Önnek sok-sok szép órát a gyermekével és minden jót.

Cornelia Hagele, Tartományi tanácsos
Eva Pawlata, Tartományi tanácsos

Azt tudta, hogy ...

...már a várandósság alatt is tehet gyermeke jó nyelvi fejlődéséért?

1. *Hahó!*

*Ti nem láttok engem,
én viszont hallak
benneteket!*

Mit mondanak erről a szakértők?

- A gyermek már a várandósság 4. hónapjától elkezdi hangokat érzékelni; első sorban az édesanya hangját.
- Az anyanyelv dallama már a születés előtt beivódik a gyermekbe. Az anyaméhben a zene és a zajok is befolyásolják őt.
- Életének első éveiben a szülők mutatják a legfontosabb nyelvi példát a gyermeküknek, azért nagyon fontos, hogy már a várandósság alatt gondolkozzunk el rajta, hogy milyen nyelven, esetleg milyen nyelveken fogunk beszélni a gyerekünkhöz.

Tippek a mindennapokra

Konkréten ezt tudja tenni a gyermekéért!

- Meséljen a gyermekének már a várandósság ideje alatt a világról. Mondja el neki, hogy mi hajtja őnt.
- Az alábbi megfontolások segíthetnek önöknek abban a döntésben, hogy milyen nyelven (vagy milyen nyelveken) fognak beszélni otthon a gyermekükkel:
- Azon a nyelven beszéljen a gyermekével, amelyet ön is jó érzéssel használ és a legjobban a tud. Ezen a nyelven tudja átadni gyermekének a legnagyobb nyelvi kincset. Ezzel tud jó alapot építeni az összes többi nyelvhez, amit a gyermeke majd az élete során meg fog tanulni.
- Ha a szülők jól beszélnek különböző nyelveket, az értékes kiindulópontot jelent a gyermekük számára. Ekkor mindkét szülő az erősebbik nyelvén beszélhet a gyerekkel. Ezáltal két nyelven is jó nyelvi mintákat kap a gyerek. Akárhogy is döntenek arról, hogy a családban melyik nyelvet használják, nagyon fontos, hogy az ország hivatalos nyelvét, a németet is tanulja meg a gyermekük. Jó német nyelvtudásra van szüksége ahhoz, hogy jól érezze itt magát, barátokat találjon és megfelelő oktatásban részesüljön. A gyermekük akkor is jól meg tudja tanulni a német nyelvet, ha Önök otthon a mindennapokban más nyelven beszélnek vele.

Azt tudta, hogy...

**...a gyermeke akkor tud a legtöbbet tanulni,
ha azon nyelven beszél vele, amely a legközelebb
áll Önhöz?**

2. *Anya nyelve OK!*
– *Apa nyelve OK!*

Mit mondanak erről a szakértők?

- Az általános és a nyelvi fejlődéshez fontos alapot ad az erős érzelmi kötődés. A gyermek megérzi, hogy a szülei olyan nyelven beszélnek-e vele, amelyet ők is szívesen és bizton-sággal beszélnek.
- Minél jobban beszélük a szülők azt a nyelvet, amit továbbadnak, annál jobb a gyerek nyelvi fejlődése szempontjából.
- Minél jobban beszéli valaki a saját anyanyelvét, annál jobb alapokkal rendelkezik más nyel-vek tanulásához. Minden nyelv tartalmaz a világról alkotott tudást, amit a nyelvvel együtt továbbadunk a gyerekeknek.

Tipppek a mindennapokra

Konkréten ezt tudja tenni a gyermekéért!

- Beszéljen a gyermekével azon a nyelven vagy abban a nyelvjárásban, amit a legjobban tud.
- Beszélgessen a gyermekével és adjon neki is minél több időt, hogy ő is beszélhessen.
- A hazájából származó történetek, dalok vagy gyerekjátékok mesélnek a gyermekének Önről és a származásukról. Ez pedig fontos, mert a gyerekeknek szükségük van gyökerekre.
- Nyisson meg gyermeke számára pozitív utakat más nyelvek felé is. Járjon elő jó példával! Ha az Ön nyelvekhez, nyelvtanuláshoz, anyanyelvének ápolásához és a német nyelvhez fűződő hozzáállása pozitív, az át fog ragadni a gyermekeire is.

Azt tudta, hogy...

...az önbizalom a legjobb alap a gyermeke nyelvi fejlődéséhez?

3. *Szerethető vagyok így,
ahogy vagyok!*

Mit mondanak erről a szakértők?

- A gyermeknek a fejlődéshez, így a nyelvtanuláshoz is különösen nagy szüksége van a szülők odafordulására. Meg kell élnie és érezni kell, hogy szeretik és elfogadják, hogy kifejlődjön az önbizalma. Ez az energia jelenti fejlődésének a kulcsát.
- A gyerekeknek biztonságra is szüksége van. Tudniuk kell, ha a szülők épp nem érnek rá, hogy miért nem tudják akkor éppen meghallgatni, és hogy mikor kaphatnak újra figyelmet. Meg akarják tudni, hogy miért muszáj vagy miért lehet valamit.

Tippek a mindennapokra

Konkrétan ezt tudja tenni a gyermekéért!

- A mindennapokban sok lehetőség adódik rá, hogy beszéljen gyermekéhez és hogy bevonja beszélgetésekbe. Ezt elkezdheti és el is kellene kezdeni már az élete első napján.
- Mondja el neki, hogy éppen mit csinál vele. Reagáljon rá, ha hangokat ad ki és mutassa ki, hogy örül neki.
- Ne hitegesse a gyermekét bizonytalan ideig, mert azzal elbizonytalanítja. Tartsa be, amit megígért neki.
- Beszéljen a gyermekhez és figyelmesen hallgassa is meg, hogy miről akar mesélni Önnek! Hagyja, hogy elmondja, ami történt vele. Hagyja, hogy végig mondja a mondanóját, ne szakítsa félbe.

Azt tudta, hogy...

...a gyerekeket nem terheli túl, ha két- vagy többnyelvűen nőnek fel?

4. *Belefér a fejembe kettő vagy akár több nyelv is!*

Mit mondanak erről a szakértők?

- A gyerekek gond nélkül felnőnek két vagy több nyelvvél is – sok millió gyerek él olyan országban, ahol a hétköznapiakban több nyelvet használnak. A gyermek fejlődése emiatt semmiféle kárt nem fog szenvedni.
- A többnyelvű gyerekek ugyanúgy fejlődnek mint az egynyelvűek – azaz mindegyikük különbözőképpen. Van, aki hamar elkezdi beszélni, van, aki később, van, aki sokat beszél, van, aki keveset.
- A gyermek nyelvi fejlődése dinamikus. Folyamatosan úton van, új dolgokat tanul, beépíti a régiéket. A nyelvek keverése a fejlődési folyamat része.
- Akkor kell figyelni és orvossal vagy szakértővel beszélni, ha a gyermek hosszabb időn keresztül nem halad előre vagy abbahagyja a beszédet.
- Az olyan gyerekek, akik több mint egy nyelvvél nőnek fel, tudatos támogatást igényelnek minden nyelven. A szülők különböző módokon nagyon is sokat tehetnek azért, hogy mindez jól sikerüljön.

Tipppek a mindennapokra

Konkrétan ezt tudja tenni a gyermekéért!

- Ön az anyanyelvéen nevei a gyermekét, például törökül, bosnyáku, horvátul, szerbül, kurdul, oroszul, spanyolul, magyarul beszél vele ... a környezetük nyelve viszont német? Akkor beszéljen csak jó sokat a gyermekével az Ön nyelvén. Ugyanakkor ápoljanak kapcsolatot szomszédos családokkal, ahol németül beszélnek. Támogassa gyermekét abban, hogy legyenek németül beszélő barátai, barátnői. Járossa játszócsoportba vagy óvodába a gyermekét. Jót fog tenni a fejlődésének. Minél hamarabb kerül kapcsolatba német nyelvű gyerekekkel, annál gyorsabban és könnyebben fogja megtanulni a második nyelvet.
- Önök, szülők két nyelven is nagyon jól tudnak? Akkor a gyerekeknek van lehetősége egy „anya-nyelvet” és egy „apa-nyelvet” is elsajátítani. Ügyeljenek rá, hogy a nyelvi szabályok világosak legyenek. Főleg a kisgyermekek számára fontos dolog ez. Anya mindig az „anya-nyelven”, apa pedig mindig az „apa-nyelven” beszél a gyermekkel. Így a gyerek egy bizonyos személlyel egy bizonyos nyelven tud kapcsolatba lépni. Ez segít neki, hogy a fejében világosan el tudja rendezni a nyelveket.
- (A nyelvek használata szituációk szerint is szabályozható: a hétköznapiakban az egyik nyelvet beszéljük, a vacsoránál vagy a házi feladat elkészítésénél vagy az esti mesénél pedig a másikat. Ezt úgy hívjuk, hogy „nyelvszigeteket teremtünk”.)
- Függetlenül attól, hogy egy, két vagy három nyelvvél nő fel a gyermeke, egy dolog mindenképpen fontos: Beszélgessen gyakran a gyermekével, legyen jó és türelmes hallgató!

Azt tudta, hogy ...

...hogyan csak azok a gyerekek tudnak jól megtanulni beszélni, akik jól hallanak?

És azt is tudta, hogy a babák gyorsabban reagálnak, ha magasabb hangfekvésben szólítják meg őket?

5. *Beszélgess velem és hallgass meg!*

Mit mondanak erről a szakértők?

- A jó hallás a jó beszéd előfeltétele. Egy egészséges baba hat hónapos korától kezdve egyre többet gagyog, utánozza a hangokat és „beszélget” magával, ellenkező esetben meg kell vizsgáltatni a hallását.
- A hallássérült babák is adnak ki hangokat az első hónapokban, viszont utána egyre inkább elnémulnak.
- Ha valamivel magasabb hangon szólunk a csecsemőhöz, arra jobban odafigyel. Így már korán előcsalogathatunk belőle egy-egy mosolyt.

Tippek a mindennapokra

Konkrétan ezt tudja tenni a gyermekéért!

- Figyelje meg a gyereket főleg 6 hónapos korától kezdve. Észleli a zajokat? Elfordítja a fejét, amikor hívják?
- Zenélőórákkal és csörgőkkel különösen jól fel lehet kelteni a baba figyelmét.
- Beszéljen a gyerekéhez, amilyen gyakran csak lehet. Bármiről beszélhet neki, amit éppen csinál vagy ami vele történik!
- Adjon ki hangokat és utánozza, ahogy babája gőgicsél. A kis csecsemőnek is mondogassa el, hogy mit csinál vele. Az éneket és a rímes versikéket minden gyerek minden életkorban nagyon szereti.
- Fülgyulladás után feltétlenül vigye el a babát vagy kisgyermeket ellenőrzésre: a településen elérhető szülői tanácsadóhoz vagy az orvosához.

Azt tudta, hogy ...

...a nyelvet minden érzékünkkel tanuljuk?

**Nem csak a hallás fontos, hanem az érintés,
látás, megézés, kézbe vevés ...**

6. *Én csinálom egyedül!*

Mit mondanak erről a szakértők?

- A hallás, látás, tapintás, mozgás, megértés, mozgásérzékelés, a gravitáció megélése és sok egyéb dolog segít a babának a világ megismerésében és megértésében. Így fejleszti az érzelmi, szellemi és társas képességeit és a saját nyelvét is.
- A babája akkor fogja megérteni, hogy mi az, hogy „sima” vagy „érdes”, ha megfoghat tárgyakat. Az „édeset” és a „savanyút” akkor tanulja meg, ha kóstolgathat ételeket. A sarkokat és szegleteket akkor tudja felmérni, ha kúszni-mászhat. Így alakulnak ki a fejében a szavakhoz tartozó mentális koncepciók.

Tippek a mindennapokra

Konkrétan ezt tudja tenni a gyermekéért!

- Vegye fel gyakran a kezébe a babát, legyen neki az érintés kellemes érzet.
- Hagyja, hogy megfogja, megtartsa és elengedje a tárgyakat! Adjon oda neki valamit, amit rágcsálhat! Hagyja, hogy sok mindent maga fedezzen fel!
- Ha már valamivel nagyobb, akkor tegye lehetővé, hogy minél több tevékenységet kipróbáljon: másszon, szaladgáljon otthon, a játszótéren vagy a kertben, játsszon a homokkal, a vízzel, kiabáljon és énekeljen, segítsen főzni, asztalt teríteni, ásni, ültetni a kertben.

Azt tudta, hogy ...

...van összefüggés a mozgás, játék, egészséges táplálkozás, egészséges, nem szuvasodó fogak és a gyermek nyelvi fejlődése között?

**7. *Többet tudok,
mint gondolnátok!***

Mit mondanak erről a szakértők?

- A gyerekeknek szükségük van a játék és a mozgás során összegyűjtött tapasztalatokra. A nyelvi fejlesztés egyet jelent azzal, hogy sok mozgást teszünk lehetővé a gyermek számára. Hadd ugráljon, szökdeljen, sétáljon, szaladjon, táncoljon! A nyelv és a mozgás összetartozik.
- Ahogy ügyesebbé válik játék közben a gyerek mozgása, különösen az ujjak finommotorikája, úgy fog egyre pontosabban mozogni a szája és nyelve is.
- Fontos az is, hogy helyesen álljanak a gyerek fogai, hogy megtanuljon helyesen beszélni. A jól érthető kiejtés hozzá tartozik a jó nyelvismerethez.

Tippek a mindennapokra

Konkrétan ezt tudja tenni a gyermekéért!

- Hagyja, hogy gyermeke alacsony falakon egyensúlyozzon, kézzel egyen, szívószállal igyon, vattát fújkaljon ... Menjenek gyakran játszótérre és ki a természetbe. Barkácsoljon a gyermekével és hagyja az ollóval dolgozni. Ha folyamatosan ott van vele, nem fog történni semmi. Így tanulja meg a pontos mozgásokat és tud fejlődni a fantáziája.
- Lehetőleg ritkán cumiztassa a gyereket és törekedjen rá, hogy a 2. születésnapjára szokjon is le róla. A hosszabb időn át tartó cumizás harapás- és beszédproblémákat idézhet elő.
- Az egészséges táplálkozás és a „rágcsálás” fontos dolgok.
- Jobb, ha a gyermeke nem iszik édesített italokat, mert a túl sok cukor árt a fogaknak és a testnek. A szomjúság csillapítható vízzel és lehűtött teával!

Azt tudta, hogy...

...a mindennapi közös beszélgetés és játék óriási előrelépést hoz a nyelvi fejlődésben?

8. *Játszol velem?*

Mit mondanak erről a szakértők?

- Élvezze, hogy a gyerekével foglalkozik, beszélget és játszik vele. Az ilyen foglalkozások során fejlődnek ki a gyermek agyában azok a struktúrák és hálózatok, amelyek döntő szerepet játszanak a nyelvi fejlődésben és később az iskolai tanulásban.
- A rendszeres hallgatás és beszéd egy vagy több nyelven segít a gyerekeknek abban, hogy rájöjjen ezeknek a nyelveknek a szabályaira. Így tud szavakat tanulni, a nyelvek nyelvtanát felfedezni és így tanulja meg, hogy hogyan tud másokkal helyesen kommunikálni. Minden nyelvből sok „tápanyagra” van szüksége, sokat kell, hogy halljon és beszéljen.

Tippek a mindennapokra

Konkrétan ezt tudja tenni a gyermekéért!

- A beszélgetés és a játék során helyezkedjen a gyermekével egy szemmagasságba. Beszéljen a gyermekével és közvetlenül hozzá - legalább negyedórát minden nap!
- Beszélgessen vele hétköznapi tevékenységek közben is - például, amikor leveszi a cipőjét vagy a kabátját, felhúzza a papucsát, teázik, lefekszik stb. Az utasítások és parancsok önmagukban túl kevesek!
- Változatosan használja a nyelvet. Így tudja a gyerek bővíteni a szókincsét. (Például úgy, hogy különböző szavakat használ ugyanarra a dologra: szép, csinos, takaros...)
- A versikék és dalok a gyermekek számára minden korban a nyelvi kincs fejlesztésének csodálatos forrását jelentik. Ha már nem emlékszik a dalokra és versikékre a gyermekkorából, kérdezze csak meg a szüleit vagy más családtagokat vagy olvasson utána egy könyvben. De kitalálhat saját rímeket és történeteket is.

Azt tudta, hogy...

...nem kell folyamatosan kijavítgatni a gyereket és elisméltetni vele dolgokat?

9. *Mesélni akarok neked valamit!*

Mit mondanak erről a szakértők?

- Fontos, hogy figyelmesen meghallgassa a gyermekét, ha mesélni akar valamit.
- A kijavítgatás elveszi a beszéd örömét. Hatásosabb technika, ha helyesen elismételjük, amit nem jól mondott.
- A gyerekek nem mindig mutatnak mindent abból, amit tudnak.
- Gyakori, hogy már sok mindent megértenek, de keveset beszélnek. A gyerekeknek időre van szükségük, mint a magoknak a kikeléshez.
- Ha két nyelvvel nő fel egy gyermek, előfordulhat, hogy az egyik nyelv erősebb, a másik a gyengébb. Az élet során ez többször változhat függően attól, hogy az adott életszakaszban éppen mi fontos, melyik nyelvhez kötődnek az élmények. Kétnyelvű gyerekeknél például megtörténhet, hogy az anyanyelvük, ami nem a német, egy kicsit háttérbe szorul, amikor német nyelvű óvodába járnak és fontosak nekik a német nyelvű barátok.

Tippek a mindennapokra

Konkréten ezt tudja tenni a gyermekéért!

- Hallgassa meg figyelmesen a gyermekét!
- Ha valamit rosszul mond a gyermeke, ismétlje el a szót vagy mondatot helyesen „csak úgy mellékesen”. Ne kényszerítse rá, hogy ő is elismételje.
- Ha nem kezdi el rögtön használni az új szavakat.
- Legyen türelmes, beszéljen csak továbbra is a saját nyelvén a gyermekéhez, akkor is, ha ő másik nyelven válaszol. Ugyanis, ha két nyelvvel nő fel egy gyermek, megeshet, hogy az egyik nyelvet akár hosszabb időn keresztül nem akarja aktívan használni.
- Ha a gyermeke pont ilyen időszakban van, ne nyomassa, hanem teremtsen sok lehetőséget mindkét nyelv aktív használatára. Ez a helyes megoldás.

Azt tudta, hogy ...

...a felolvasás és a beszélgetés az olvasottakról a nyelvi fejlesztés egyik fontos formája, amivel jól felkészítheti gyermekét az iskolára?

10. *Folytatjuk ma a meseolvasást?*

Mit mondanak erről a szakértők?

- Tudományos vizsgálatok mutatják, hogy a felolvasás már az első életévekben pozitívan hat a gyerekek nyelvi fejlődésére.
- A felolvasás és mesélés révén bővül a gyerekek szókincse. Jó alapot biztosítanak az olvasáshoz és íráshoz, mivel az írott nyelv más, mint a beszélt nyelv, a felolvasáson keresztül pedig az írott nyelvet is megismeri a gyermek.
- Azok a gyerekek, akik történeteket hallgatnak és újra elmondanak, sok olyan dolgot megtanulnak, aminek jó hasznát veszik majd az iskolában: például oda tudnak figyelni, tudnak koncentrálni, történésekre visszaemlékezni, megismernek új szavakat, mondatmintákat stb.

Tippek a mindennapokra

Konkréten ezt tudja tenni a gyermekéért!

- Olvasson fel minden nap valamit a gyermekének képeskönyvekből és mesekönyvekből azon a nyelven, amelyiken otthon beszél vele.
- Tírolban számos könyvtárból tud különböző nyelvű képes- és mesekönyveket kölcsönözni. Kérdezze meg a lakóhelyén lévő könyvtárban, hogy vannak-e könyvek az ön anyanyelvén.
- A gyerekek szeretik a rituálékat! Az ön gyermeke is. Az esti mese lehet egy rituálé. A gyerekek szeretik ugyanazt a történetet újra és újra meghallgatni, míg mindent pontosan meg nem értenek és vissza nem tudnak mondani. Segítsen gyermekének, hogy ő is el tudja mondani a mesét: például motiváló kérdésekkel.
- Még ha nem is tud egyelőre olyan jól németül, talán mégis olvashat fel a gyermekének német nyelvű képeskönyvekből.
- A nagyszülők és más közeli személyek is jó hallgatóság és mesélő.

Azt tudta, hogy ...

...a gyerekek leginkább játszva és közös tevékenységek során tanulnak nem TV-zés vagy számítógépezés közben?

11. *Tévénezés?*

*Nem, köszönöm!
Sokkal jobb, ha
apával és anyával
játszhatok...!*

Mit mondanak erről a szakértők?

- A nyelvtanuláshoz a gyerekeknek nem csak a hangokat kell hallaniuk, hanem a meg kell érteniük az elmondottak jelentését is: fel kell fogják a látottakat is.
- Beszélni csak úgy tanul meg a gyerek, ha közvetlen kapcsolatban van más emberekkel: az édesanyjával és az édesapával, a tágabb családdal, később pedig a barátokkal, barátnőikkel.
- A jó gyerekfilmek, amiket a szülőkkel közösen néznek a gyerekek, ajánlottak. Az órákon tartó tévénézés vagy számítógépezés káros. Abból nem sokat tanulnak a gyerekek.

Tippek a mindennapokra

Konkrétan ezt tudja tenni a gyermekéért!

- Vonja be a gyermeket a napi történésekbe.
- Adjon neki lehetőséget, hogy az új szavakat „kézzel foghatóan” megértse. Segíteni a sütés-főzésben, játszani a vízzel, homokkal és kövekkel vagy a gyurmázás sokkal jobban támogatja a gyerek fejlődését, mint a tévénézés.
- Ha tévét néz a gyermek, akkor érdemes Önnek filmet választani, amiről utána szívesen elbeszélget vele. Így jobban fogja érteni a gyerek és új szavakat is megtanul.
- A könyvtárakból sok jó játékot is kikölcsönözhet. Ezzel kevés pénzből tud változatoságot és új inspirációt nyújtani a gyermekének.

Azt tudta, hogy ...

...gyerekek nagyon jól meg tudnak tanulni németül, ha már korán lesz német nyelvű barátjuk vagy játszócsoportba vagy óvodába járnak?

12. *Szeretnék más gyerekekkel is együtt lenni!*

Mit mondanak erről a szakértők?

- A gyermeke számára fontos a jó némettudás: Ausztriában kell az élethez, ahhoz, hogy jól boldoguljon az iskolában és jó esélyei legyenek a szakmai életben.
- Ahhoz, hogy jól megtanuljon németül, a gyermekének sokféle lehetőségre lesz szüksége, hogy hallhassa és beszélhesse ezt a nyelvet, illetve hogy motivált legyen. A németül jól beszélő barátok nagyon jó motivációnak számítanak.
- Ha rendszeresen jár játszócsoportba vagy három éves korától kezdve óvodába, akkor lesz elég ideje, hogy a német nyelv iskolás koráig megszilárduljon benne és fel tudjon készülni az iskolai kihívásokra. Ha kihasználja ezt a lehetőséget, akkor nagyon jól meg tud tanulni a gyermek németül még akkor is, ha a családban nem a németet használják.

Tippek a mindennapokra

Konkréten ezt tudja tenni a gyermekéért!

- Támogassa a gyermekét, ha szeretne átmenni a barátaihoz vagy szeretné elhívni a barátait. A gyerekek normál esetben nagyon gyorsan megtanulják azt a nyelvet, amelyik fontos nekik a mindennapokban.
- Már két és fél-három éves korában írassa be a gyermekét játszócsoportba vagy óvodába. Ebben a korban a gyerekek már többnyire elég érettek hozzá és örülnek, ha új barátokat szerezhetnek, illetve más gyerekekkel lehetnek együtt, játszhatnak.
- Van lehetőség még ennél korábban gyermekgondozó intézménybe vinni a gyermeket, ha a munkájuk miatt szükséges vagy pedagógiai megfontolásból önök így döntenek.
- Ha otthon nem németül, hanem másik nyelven beszélnek a gyermekükkel, akkor játékos formában fel tudja készíteni a németre, mint az új nyelvre, amit a játszócsoportban vagy az óvodában meg fog ismerni. Beszélgessenek róla, ébresszék fel a kíváncsiságát, tanítsanak meg neki egyszerű kifejezéseket, amikre szüksége lehet majd az új környezetben.
- Közvetítsék felé, hogy csodálatos dolog, ha több nyelvet beszél az ember.

Amit még szeretnénk, ha megszívlelné ha iskolába megy a gyermek:

Az a nyelv, amibe nem fektetünk energiát, elveszik.

A nyelvet ápolnunk és használnunk kell, hogy felejtsük el.

- Ha a gyermeke óvodába vagy később iskolába megy, a német fontos nyelv lesz számára. Ezért kell, hogy fejlessze és támogassa őt ebben. De ne felejtse el ápolni a gyermek anyanyelvét sem, amellyel felnőtt, amit a családban beszéltek.
- Az iskolában az anyanyelvi oktatás jó lehetőség a gyermek első nyelvének fejlesztésére. Érdeklődjön utána, a gyermeke jól fog vele járni, ha beírja ilyen oktatásra.
- Ösztönözze a gyermekét, hogy sokat olvasson - németül és más nyelveken is.
- A nyelv kincs - minden nyelv az. Értéke annál nagyobb, minél jobban fejlesztik és ápolják. A jó nyelvtudás ma döntő mértékben meghatározza az ember szakmai életét és társadalmi helyzetét.
- A gyermek az iskolába menetellel egy fontos lépést tesz az önállóság irányába. Éreztesse a gyermekével, hogy Ön ott van neki, mindig számíthat Önre, ha meg akar beszélni valamit.
- Biztosítson neki annyi szabadságot, amennyit csak lehet és nyújtson annyi biztonságot, amennyi csak szükséges.
- Ne csináljon meg olyan dolgokat a gyermeke helyett, amikre már maga is képes. Legyen türelmes, amíg levetkőzik vagy felöltözik, megköt egy masnit vagy bepakolja a táskáját. Bátorítsa önálló tevékenységekre!
- Még iskolakezdés előtt adja meg gyermekének a lehetőséget, hogy más gyerekekkel játsszon, kapcsolatba lépjen. Az, hogy be tudjon tartani szabályokat, tekintettel legyen másokra olyan képességek, amelyekre nagyon is szüksége lesz az iskolában.
- Ha gyermeke a bal kezét használja, ne kényszerítse rá, hogy áttérjen a jobb kéz használatára! Emiatt nehézségei adódhatnak a tanulásban.

Ön is fejlesztheti a gyermekét azzal, hogy...

- ...kisebb munkákat, feladatokat bíz rá.
- ...játsszik, fest, rajzol és barkácsol vele.
- ...lehetővé teszi, hogy megismerjen különböző anyagokat.
- ...közös történeteket és versikéket talál ki vele.
- ...időt tölt vele a természetben.

Szülői tanácsadó és támogató intézmények és lehetőségek

Familien- und Senioreninfo Tirol

A tiroli családi és idősek információs iroda (Familien- und Senioreninfo Tirol) a tartomány egyik intézménye, a Társadalmi, Munka- és Családügyi Osztály „fiókjaként” üzemel. Ideális kapcsolati pontot kínál a családok és széleskörű kérdéseik számára. Az információ iroda csapata sosem fogy ki a válaszokból, de ez mégis megtörténne, az minden esetre biztos, hogy tudni fogják, hogy ki a megfelelő ember, aki információval tud szolgálni.

Boznerplatz 5
6020 Innsbruck
info@infoeck.at
Ingyen hívható telefonszám 0800 800 508

Innsbruck város

MA V – Amt für Kinder, Jugend und Generationen
Maria-Theresien-Straße 18
6020 Innsbruck
Tel. + 43 (0)512/5360 mellék: 4214 és 4218
post.kinder.jugendbetreuung@innsbruck.gv.at
www.innsbruck.at

Könyvtárak

A tiroli könyvtárak címét és nyitvatartási idejét az ausztriai könyvtárszövetség honlapján találja: www.bvoe.at

Mutter-Eltern-Beratung (Anya-szülő tanácsadó)

Az anya-szülő tanácsadó csapata a kezdetektől fogva készséggel támogatja a szülőket minden olyan kérdésben, ami a várandóssággal, szüléssel és a gyermekkel való együttéléssel összefügg. Az anya-szülő tanácsadó Tirol-szerte képviselteti magát és tanácsadást, kíséretet, támogatást és tapasztalatcserét nyújt

- az egészségügyi gondoskodás és babaápolás kérdéseiben
- a szoptatás és kornak megfelelő táplálás témájában
- a motorikus fejlődéssel és alvásproblémákkal kapcsolatban
- a fejlesztéssel, támogatással, neveléssel és minden egyéb Önt érdeklő kérdéssel kapcsolatban.!

An-der-Lan-Straße 43
6020 Innsbruck
Tel. + 43 (0)512/260135
Nyitva tartás: H–P 8:00–12:00 óráig
mutter-eltern-beratung@tirol.gv.at

Polgármesteri hivatal/városháza

Az Ön lakóhelyén elérhető gyermekgondozó intézményekről, játszócsoportokról és óvodákról a helyi polgármesteri hivatalban (Gemeindeamt vagy Rathaus) tájékozódhat.

